

Fra muntlig til digital fortelling

NKUL, 12. mai 2016

v/Marianne Undheim

Blogg: www.digitalkreativitet.no
E-post: marianne@digitalkreativitet.no
Kleppe friluftsbarnhage: www.kleppbhg.no

Digitale fortellinger og barnehagelærernes kompetanse

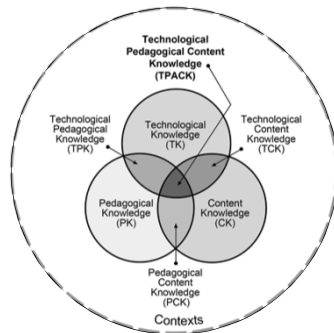
- en studie om barnehagelærernes teknologiske, pedagogiske og faglige kompetanse når de involverer barna i produksjon av digitale fortellinger

TPACK = Technological Pedagogical Content Knowledge

Teknologisk pedagogisk fagkompetanse

Koehler & Mishra, 2014, <http://www.tpack.org/>

Barna involveres i prosessen

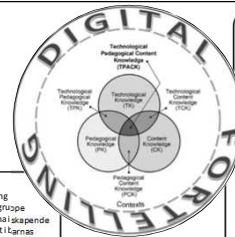
- **Barnemedvirkning**
  - Deltar i prosessen på forskjellige måter
  - Organiseringen påvirker barnas reelle medvirkning og deltakelse
- **Sosialt fokus**
  - Positiv gruppefølelse og sammensveisende
  - Personalet improviserer og tar i bruk sine ferdigheter og sin kunnskap i møtet med barna

Sammensatt kompetanse

- Pedagogisk kompetanse
  - Faglig kompetanse
  - Teknologisk kompetanse
  - Teknologisk pedagogisk fagkompetanse
- I masteroppgaven har jeg videreutviklet og konkretisert TPACK-modellen med den digitale fortellingen som medium, og skrevet inn en del punkt koblet til disse kompetansene, se <http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2373621>

Teknologisk pedagogisk fagkompetanse

- Kunnskap om muligheter og begrensninger mellom faglig innhold, pedagogikk og teknologi i prosessen med å skape digitale fortellinger
- Ferdigheter i å anvende faglig kunnskap og teknologi på en hensiktsmessig og god måte tilpasset barnas alder og utvikling
- Ferdigheter i å ta reflekterte valg i forhold til hele den skapende prosessen
- Holdning til å la seg inspirere og utvikle sin egen og barnehagens totale kompetanse

Teknologisk kompetanse

- Kunnskap om relevant teknologi for å skape digitale fortellinger
- Ferdigheter i å anvende teknologien i møtet med barna og det faglige
- Holdning til å inkludere teknologien i det pedagogiske arbeidet

Pedagogisk kompetanse

- Kunnskap om barnets utvikling
- Kunnskap om barn og barn i grupper
- Ferdigheter i å involvere barna i skapende prosesser, med utgangspunkt i barnas interesse og kunnskap
- Holdning til barnet som allerede kompetent til å skape digitale fortellinger

Faglig kompetanse

- Kunnskap om fagområdene/tema
- Kunnskap om det narrative og å skape en fortelling
- Kunnskap om det multimodale og de ulike aktivitetene i prosessen fra ide til ferdig produkt
- Kunnskap om personvernet, etikk og opphavsrett
- Ferdigheter i å anvende faglig kunnskap i møtet med barna og teknologien
- Holdning til å inkludere det faglige i prosessen

Fortelling blir til film

- Høytlesing er grunnlaget for at barna skal kunne lage egne fortellinger
  - Kilde: Anne Høigård (08-09)
- Fortelling er kulturskaping og en viktig del av barnas identitetsutvikling
- La barna få lage film av sine egne fortellinger

Narrativ teori

- Læren om fortellingsstrukturer og hvordan ulike fortellinger er bygd opp
  - (Encyclopædia Britannica, 2015)
- To fortellingsstrukturer i barns egne fortellinger:
  - **Refererende:** formidler noe som har skjedd, gjerne i kronologisk rekkefølge
  - **Egentlige:** handlingene er bundet sammen av et årsaksforhold og ofte inneholder en spenningstopp
    - (Høigård, 2006)

Digital fortelling

- Bilder, tekst og lyd
- En uttrykksform, et «språk» som alle forstår
- Gir rom for barnas egen kulturskaping og medvirkning
- Motiverende og utfordrende for barn og voksne, gir mestringsfølelse
- Kobler sammen flere fagområder/fag
- Barn og voksne sammen i hele prosessen

Lenke til filmer på barnehagens nettside: <http://kleppbhg.no/index.php?pageID=108>

Sentrale spørsmål i produksjonsprosessen

- «Hva vil jeg uttrykke, og hva er det jeg ønsker å oppnå med denne kommunikasjonen?»
- «Hvilke modaliteter skal jeg ta i bruk, hva er deres muligheter og begrensninger, og hvordan kan de til sammen gi form til teksten?»
  - (Tønnessen, 2012, s. 74)
- I digitale fortellinger som gjør sterke inntrykk på oss, forsterker og framhever gjerne de ulike modalitetene hverandre, til en helhet
  - (Haug & Jamissen, 2015)

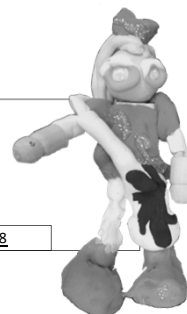
Lyd

- Sang, rim og regler
- Gjenfortell et eventyr, fortell en historie, la elevene lage sin egen fortelling
- Ta opp lyd fra rytmeinstrument, fugler, vind, vann m.m.
- Eksperimenter med lydeffekter

Rockestjernekoncert med Rockevennegjengen

Lenke: <http://kleppbhg.no/index.php?pageID=108>

Avslutning

Digitale aktiviteter i barnehagen
for å fremme målene i Rammeplanen
for å imøtekomme barnas interesse og nysgjerrighet

Et supplement
og en forsterkning
til alt det andre vi gjør!!

Aktuelle nettressurser

- Senter for IKT i utdanningen: <http://iktsenteret.no>
- Ressurser fra IKT-senteret:
  - **Superetterforskerne og Nettvett med Donald:**
    - <http://www.dubestemmer.no/yngre-barn/superetterforskerne>
    - <http://www.dubestemmer.no/yngre-barn/trygg-pa-nett-med-donald-duck>
  - **IKT-Brille:** <http://iktsenteret.no/ressursamling/ikt-brille>
  - **IKT i praksis:** <http://iktpraksis.no/>
- Facebookgrupper:
  - *iPad i barnehagen, iPad i tilpasset undervisning og Digital samlingsstund*
- **Blogg:** <http://www.digitalkreativitet.no/>

Takk for meg!

Ta gjerne kontakt:

- E-post: marianne@digitalkreativitet.no
- Blogg: www.digitalkreativitet.no
- Barnehagens nettside: www.kleppbhg.no

Egen litteratur:

- *Hvorfor har vi blå striper på armen? Temaperioder og prosjektarbeid med barnehagebarn.* InfoVest forlag 2015
- *Det gjelder – digital kompetanse i barnehagen.* (2. utg.) GAN Aschehoug 2015
- *Digitale fortellinger i barnehagen* Kap 1: Haug, Jamissen og Ohlmann (red): Digitalt fortalte historier. Cappelen Damm Akademisk 2012
- *Superetterforskerne*, i samarbeid med IKT-senteret 2012
- Flere artikler, se bloggen